

NAŠE HLASY

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voices" Publishing Co., 1255 Queen St. W., Toronto, L.E. 6-2135. — Printed by Litera Printing Co., Toronto. — Subscription: Canada \$ 4.00, all other Countries: \$ 5.00

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZAVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, August 29th, 1964.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT.
OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH.

No. 32 (379) Vol. X.

ODKAZ SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO POVSTANIA

Výbor pre slobodné Československo, vydáva z príležitosti 20. výročia Slovenského národného povstania tuto

PROKLAMACIU

Slováci, práve tak ako Česi, sa vo svojej absolutnej väčšine nikdy nezmiernili s násilnými a krátkozrakým rozhodnutím vtedajších vlád štyroch veľmocí v Mnichove, ktoré vydalo Československú republiku na milosť Hitlerovi, čím narušilo európsku rovnováhu sil a uvrhlo svet do beznádejnej krízy, ktorá vyústila do II. svetovej vojny. Kalváriu republiky, spôsobenú brutálnymi útokmi Tretej ríše, jej piatej kolony u nás a bezohľadnými susedmi, ešte zvýšila Hlinkova Slovenská ľudová strana tým, že potlačila demokratické poriadky a nastolila fašistickú diktatúru na Slovensku. Tragedia Československa vyvrcholila v marci 1939, keď Hitler nanútil Slovensku samostatnosť pod nemeckou ochranou, keď utvoril potupný protektorát z českých krajín a keď dal obsadiť Podkarpatsku Rus Maďarskom.

Slovensko však zostalo verné Československej republike a jej demokratickým ideálom a tradíciám. Dokazalo to svojou spontánnou účasťou na čs. domacom a zahraničnom odboji, majúcom za cieľ obnovu dočasne stratenej slobody a nezávislosti republiky. Keď 29. augusta 1944 nemecká armáda vnikla na Slovensko, aby ho obsadila a premenila v obrannú baštu proti spojencom, Slováci sa odvážne so zbraňou v ruke postavili na odpor a radšej volili nerovný tvrdý boj s nemeckou presilou, ako sa nechať okupovať. Tak došlo k Slovenskému národnému povstaniu, jednej z najvýznamnejších udalostí nielen slovenských ale i československých dejín. V Banskej Bystrici prvý raz na domacej pôde zavial prapor znova slobodného Československa.

Slovenský ľud so svojou nedostatočne vyzbrojenou povstaleckou armádou v počte do 70.000 mužov a za podpory do 12.000 partizánov sa plné dva mesiace bránil v pravidelných a ďalších šiest mesiacov v nepravidelných bojoch proti nemeckým útokom. Márne čakal na sľubovanú vojenskú pomoc zo Sovietskeho svazu ktorej bolo málo a prišla neskoro. Moskva zamedzila a západným spojencom dopravu veľkého počtu zbraní a streliva, pripraveného pre slovenských povstalcov, lebo nechcela, aby sa Slováci vlastnými silami oslobodili z nemeckého jarma. Slovenskí povstalci museli preto podstúpiť kruté následky dočasného víťazstva nemeckých zbraní na frontových úsekoch, ako bolo odvrátenie povstaleckých

dôstojníkov a vojakov do zajatia, masové popravy civilného obyvateľstva, neslýchaný teror a drancovanie. Medzi zajatcami bolo i 15 členov americkej a 2 členovia britskej vojenskej misie v Banskej Bystrici, ktorých Nemci tiež popravili v Mauthausene.

Obete povstaleckého Slovenska neboli márne. Povstalci viazali niekoľko nemeckých divízií, ktoré by boli bývali nasadené proti spojencom. Slováci pred celým svetom manifestovali svoju účasť v II. svetovej vojne po boku spojencov, čím pomohli k víťazstvu československej veci v zahraničí. Povstalci položili základ k novej úprave česko-slovenských vzťahov v republike na záseade národnej rovnoprávnosti, vyjadrenej v slovenských národných orgánoch.

Slovenské národné povstania bolo akciou celého národa a výrazom národnej solidarity všetkých jeho vrstiev bez ohľadu na ideové a politické zmysľovanie. Demokratické sily mali v ňom rozhodujúce postavenie. Po nastolení komunistickej diktatúry režim začal falšovať povstaleckú históriu, komunistická strana prisvojovať si povstanie, odbúrovať výdobytky Slovenského národného povstania, najmä slovenské národné orgány, a prenasledovať povstaleckých činiteľov, nevynímajúc ani niektorých komunistických.

Náš ľud dobre vie, aká je pravda i to, kto zradil a kto zostal verný ideálom a odkazu Slovenského národného povstania. Náš ľud sa nedá zaviesť hlukom komunistickej propagandy v súvislosti s 20. výročím povstania, ktorej vyvrcholením má byť Chruščovova a Novotného osobná účasť na slávnostiach v Banskej Bystrici. Cieľom Chruščovovej návštevy v republike je snaha podoprieť Novotného otrávenú pozíciu a účelom Novotného cesty na Slovensko je snaha umlčať politickú opozíciu voči jeho režimu a slovenskom ľude i medzi slovenskými i komunistami.

S hrdosťou spomíname slovenských vlastencov zpred dvadsiatich rokov. V úcte sa skláňame pred obeťami Slovenského národného povstania. Nezlomne veríme, že Slováci svorne s Čechmi dobojujú slávny boj za slobodu z moci terajšej sovietskej a komunistickej nadvlády. My v slobodnom svete sa hlásime o svoj podiel v tomto zápase. V tom vidíme pre Vás i pre náš odkaz a pravý zmysel Slovenského národného povstania!

SVU BLHOPŘEJE OPATU KUČEROVI KE ZVOLENÍ JHO MILOST POZVÁN NA SJEZD SVU

Jakmile došla zpráva o tom, že rektor Koleje sv. Prokopa Dr. Daniel W. Kučera, OSB, byl zvolen opatem řádu českých Benediktinů v Lesle, Illinois, Společnost pro vědy a umění — SVU (Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America) mu po slala blahopřejný telegram. Uveřejňujeme zde telegram ve volném překladu:

Vaše Milosti, drahý pane opate!

Zpráva o Vašem zvolení opatem českých Benediktinů v Americe naplnila všechny české a slovenské vzdělance ve svobodném světě upřímnou radostí. Vzpomínáme při této příležitosti Vaších úspěchů jako prezidenta Koleje svatého Prokopa, Vaších článků a studií v česko-americkém tisku, Vašeho plodného zájmu o kulturní dění mezi krajany ve Spojených státech. Vaše minulá práce je jistě zárukou, že za Vašeho vedení bude opatství sv. Prokopa zdárně pokračovat v šíření osvědčené vzdělanosti, ve snahách unionistických, v udržování tradic svatého Václava, Vojtěcha a Prokopa. Přejeme Vám k této činnosti pro Boha a národ hojnost požehnání a dlouhá léta zdraví. Budeme počtení, přijdete-li mezi nás na Kolumbijskou universitu v New Yorku ve dnech 11. - 13. září na II. vědecký sjezd Společnosti pro vědy a umění.

V přátelské úctě Vaši oddaní Prof. dr. René Wellek, před.

seda, Prof. dr. Rudolf Šturm, gen. tajemník

pováčšine nečíta. Nemá na to ani čas, ani interest, ani chuť. Známkovali ich z Povstania rovnako, ako z hocktovej inej kapitoly našich dejín.

Získat záujem týchto chlapcov a dievčat v širokánskych twistových nohavičiach teraz odrazu chceme. Je to i nie je to ťažké. Kladu tvrdošijne svoje otázky, prudko, niekedy pre nás priostro. Nech ich za to nikto nenazýva pochybovačmi, či dokonca provokatérmi. Oni budú "provokovať" vždy dúfam. Stále budú kľásť horúce otázky, čo je ich po konvenciách a ustálených zvyklostiach, ktoré sú brzdou papuľnatého vyjadrenia objektívneho faktu. Načo zbytočne špiritizovať, vy ste pri tom boli, vy ste to vytvárali, tak im teraz povedzte na plné usta, ako je to možné, že sa aj falšovali dejiny, a ako ste sa pritom zachovali vy. To chu vedieť a nech nehovorí ten, kto nemá čo povedať, alebo nechce povedať. Tak nadišiel konečne čas, kedy to môžete povedať bez úvodoviek a obáv, alebo nie! Nebudeme musieť na budúci rok prehodnocovať znova? Myslím si, že toto je jedna z posledných príležitostí zainteresovať mládež na historickom odkaze SNP, pretože inak do ďalšieho jubilea sa znova povlečie z jeho obsahu len niekoľko nechutných fráz.

Na Korzo chodí v letný podvečer obrovská masa mládeže. Veľmi fajn mládeže. Vidí sa mi, že sú inteligentnejší, než sa to oficiálne priznáva. Vidí sa mi, že sa vám vysmievajú. Istý čas tu koloval návod hry Na bubeníka. Hra Na bubeníka je takáto: "Účastníci sa zhromaždia do kruhu a vyberú spomedzi seba jedného, ktorý má nesprávne názory. Postavia ho do stredu kruhu a teraz začína vlastná hra. Tak dlho donho bubnujú, až kým nemá správne názory." — FEC

T.G.M. NA MILOST?

"Vlastenecká idealizace české politiky v letech 1914-1918 byla nahrazena kategorickým a nihilistickým odsouzením této politiky. Oba krajní názory přetrvávaly dobu svého vzniku a jsou v té či oné míře šířeny podnes. Ještě v roce 1960 předvedl V. Kopecký kam až může vést používání zeměpisných pojmů bez ohledu na to, zda na východ od nás existuje stát proletářské demokracie či ruské samoderžaví, v co může vyústit ahistorická kritika pouze jedné z mnoha podob měšťácké ideologie a politiky. Jeho úvahy v knize 'KŠČ a ČSR' se octly v těsném sousedství s carofilskou orientací velmi reakční části české buržoazie . . .

Pokud zůstávala kritika 'osvobozencké legendy', jak ji prováděla padesátá léta, v úzkém rámci národních dějin a nacionálně omezených představ, nebyla pravdivá. Nemá cenu donekonečna opakovat, že šlo o imperialistickou válku a o buržoazní předáky. Je třeba zhodnotit, který z českých politiků se rychleji dokázal vyznat ve složitých vzájemných vztazích mezi mocnostmi, který z nich správně pochopil, kdo z válečných protivníků Německa bude důslednější v boji z a oslabení jeho moci, jaká zahraničně politická orientace nakonec sehrála ve skutečném vyústění našeho národně osvobozenckého boje rozhodující úlohu. Zdá se, že prof. Masaryk viděl perspektivu vývoje za války lépe než ostatní čeští politikové. Jeho diplomatickou, propagační a organizátorskou činností v emigraci pro vznik samostatného československého státu nelze podceňovat."

Praha "potopila" USS Maddox

V napjaté situaci, která se vytvořila po útoku torpedových člunů na americký torpedoborec Maddox v mezinárodních vodách u Severního Vietnamu, selhaly 2. srpna válečníkům v pražském rozhlasu nervy. Pražský hlasatel prostě ignoroval americké oficiální zprávy, že americký torpedoborec neutrpěl žádné škody a jednoduše oznámil, že torpedoborec Maddox "byl potopen ve výsostných vodách Severního Vietnamu".

Pražský rozhlas se dokonce nespokojil s tím, že "potopil" USS Maddox v jednom vysílání a potápěl nešťastný americký torpedoborec v šesti dalších zpravodajských programech, přestože Moskva a Budapešť věcně citovaly americké zprávy, že Maddox nebyl poškozen. Teprve v pondělí v poledne se Praha odbodlala vzdát tohoto velkého "vítězství" a přestala tvrdit, že Maddox byl potopen. Ovšem ani pak si pražští komentátoři neodpustili pochybovačné poznámky o tom, zda Maddox nebyl přece jen při útoku torpedových člunů poškozen.

Avšak jediné, co bylo při tomto incidentu poškozeno, je reputace pražského rozhlasu.

HLAS AMERICKÉHO TISKU

Z úvodníku FAT OR LEAN (Chicago Sun-Times)

Některé francouzské banky poskytnou Sovětskému svazu dlouhodobý úvěr na stavbu chemických továren; očekává se, že francouzská vláda tento úvěr podepře zárukou. Spojené státy s poskytováním dlouhodobých úvěrů Sovětskému svazu nesouhlasí, ale zdá se, že naši spojenci toho nedbají a že dávají přednost zisku za každou cenu. Přehližejí fakt, že cílem komunistů se může přirovnat k ignoranci se může přirovnat k ignoranci těch z našich vlastních řad, kteří tvrdí, že prosperující komunisti

THE CZECHOSLOVAK SOCIETY OF ARTS AND SCIENCES AND ITS CONGRESS

On the eve of the Second Congress of The Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America a brief word to those of our readers, who are not familiar with this most important organization of free Czechoslovaks.

The Society had its beginning in 1958, when group of Scholars, led by the University of Indiana mathematician Dr. Vaclav Hlavaty and Dr. Jaroslav Nemecek of The National Library of Medicine organized the first ones of the vast number of Czech and Slovak intellectuals, living abroad. Due to the Nazi persecution and even greater Communist oppression, close to 10.000 writers, artists, college professors, technicians and professionals chose the free world to live in and work in. Their contribution to their new adopted homes has been recognized by many as an outstanding one. The aim of the new Society was to provide for its members better opportunities, greater recognition and, as outlined in its by-laws, assistance and coordination of the educational, scientific, literary and artistic endeavors of Czech and Slovak intelligentsia abroad.

The Society, incorporated under the statutes of the State of New York has presently over 700 members. It held its first Congress in 1962 in Washington, D. C., where 60 papers were read, ranging in subject from linguistics to sociology and sciences. The proceedings of the Congress are being published this August in a book under the title "The Czechoslovak Contribution to World Culture."

The Second Congress will be held at Columbia University, New York, on September 11-13, 1964.

The central theme of the Congress is "Czechoslovakia, Past and Present."

Ninety eight papers have been registered so far for reading by the scholars and peragogues from the Western World. Exhibits of Czechoslovak fine arts and of books and music written by the Czechoslovaks abroad are being organized.

The Society has among its members pianist Rudolf Firkusny, singers Jarmila Novotna, Jan Rubes, illustrator Miroslav Sasek and some 400 scholars teaching at American and Canadian Universities and the universities of practically the whole free world. Great effort is directed toward an extensive publishing program, which in the past produced such works as "Antonin Dvorak" by composer K. B. Jirak of Roosevelt University and "Essays on Czech Literature" by professor Rene Wellek, the present president of The Society, just to name a few.

The impact of the Czechoslovak Society for Arts and Sciences in America on the hundreds of thousands Czechoslovaks abroad is growing. Should it continue in its well launched direction, and should it be given the deserved support by all interested in the cause of Free Czechoslovakia and free Czechoslovaks, it will inevitably become what we just now need the most. The Leader.

Podle správy z Vídně bylo od 1. srpna t. r. v ČSR povoleno soukromé podnikání — aby prý se zlepšila služba zákazníkům — a to v těchto oborech: krejčovství, vešcovství, truhlářství, malířství, holičství, kadeřnictví, dále praní, mandlování a žehlení prádla a j. Povolení provádět tyto služby bude udělováno okresními národními výbory osobám, které o provádění těchto služeb budou mít zájem vedle svého normálního zaměstnání, dále pensistům a osobám, jejichž tělesný stav jim znemožňuje zastávat jiné pravidelné zaměstnání.

není tak nebezpečný. Faktem je, že komunisti zůstávají komunisty bez ohledu na to, zda je tlustý či hubený. Souhlasíme však se závěrem, že je mezi nimi rozdíl — a sice v tom smyslu, že tlustý komunist je lépe připravený podvrtnout činností podnikávající vlády mírumilovných států.

UŽIJTE KRÁSNÉ PŘÍRODY VE SLOVENSKÉM STŘEDISKU "ŠTEFANIKTOWNU" JEĎTE PO SILNICI Č 27 KE KING VAUGHAN ROAD.

JEDNA STVŮRA ÚNORA 1948 ODEŠLA

Zeleněk Fierlinger patří mezi nejnejužší politické charaktery jaké kdy země česká zrodila. Loňského roku dovršil sedmdesátku při kteréžto příležitosti byla náležitě zhodnocena hanebná úloha, kterou se hrál jako diplomat a t. z. politik. Jako vyslanec posobil nejedle v Moskvě, kterýžto úřad přestal zastávat 15 prosince 1939 na základě oznámení sovětské vlády, která nedlouho před tím uzavřela s Hitlerem pakt o vzájemném neútočení. Fierlinger to tehdy vzal bez protestu na vědomí, avšak v Sovětském svazu setrval.

Jak se stalo, že byl tento záhadný muž v roce 1943 postaven v čelo první československé poválečné vlády Národní Fronty, není podnes úplně jasno. Desig-noval ho pro tuto funkci Kreml, nebo prezident Dr. Beneš sám bez cizího záahu? Není rovněž známo, jaké stanovisko k Fierlingerovi zaujímali v té době vedoucí činitelé t. z. nekomunistických stran Národní Fronty.

Po svém návratu se Fierlinger též postavil v čelo sociálně demokratické strany, i když její existenci považoval pouze za dočasnou, jak nás o tom později přesvědčil. K olomouci místních, okresních, krajských i jiných organizačních útvarů bylo přikročeno se značným zpožděním a zřejmě záměrně. Na Slovensku nebyla již v roce 1945 činnost strany obnovena vůbec a členstvu byl doporučen vstup do strany komunistické.

Zatím co na venkově a někde i ve městech, sociální demokraté často nesouhlasili s komunistickou neurvalostí a neplechami všeho druhu, (včetně krádeží "zahradačského" a soukromého majetku) Fierlinger se za to komunistům slušně omluvil a ve vládě s nimi táhl poctivě za jeden provaz.

Po rekonstrukci vlády Národní Fronty v únoru 1948 Fierlinger považoval další samostatnou existenci sociálně demokratické strany za zbytečnou a přiměl její vedení k tomu, aby se jednověsně usneslo na její likvidaci a hromadném přestupu členstva do strany komunistické.

Komunistická strana ho za to odměnila funkcí předsedy Národního shromáždění, jehož jediným posláním je jednomyšlně odhlasovat vše, co mu vláda Národní Fronty uloží. Od té doby je také členem výkonného výboru a předsida komunistické strany.

Je možné, že do té doby než byl Fierlinger poslán do Moskvy nebyl komunistou. Není však vř-

bec známo, že by byl někdy proti nim něco napsal, nebo řekl v jeho mnoha veřejných projevech. Je však jisto, že se v roce 1945 vrátil jako zakuklený komunist. Komunistické noviny o něm přinesly u příležitosti jeho sedmdesátých mnoho článků v nichž mezi jiným byla obzvláště zhodnocena jeho vynikající role, již sehrál v době t. z. vládní krise v únoru 1948. Avšak všichni ti, kteří doma i v zahraničí zůstali věrni Masarykovu odkazu, opravdové demokracie, ho všim právem považují za člověka nehodného a zrádce.

R. J. Susický

ČSNS odbočka v Hamilton jako každoročně přivazuje

PIKNIK

na farmě u Petřkú na neděli 13. září 1964. Reser-vujte si tuto neděli pro tuto krajskou událost. A ot-cové ať nezapomenou při-pravit si draky na létání, aby je mohli pod dozorem svých dětí pouštět. Kromě pouštění draků bude tam volejbal a různé jiné hry, hojnost jídla a pití, hudba, strčení o ceny a jiné zába-vy. Proto plánujte přijít se pobavit mezi krajaney.

Coca-Cola

"Chcem písať o etiketách našich vín, a nielen vín. O tom, čo robí kultúrna, vkusná, pútavá embaláž. Komu na svete by sa zachcelo kúpiť niektoré z našich malokarpatských vín, keď ho vidi na regál? Tie smiešne, trápne obrázky, zlé nečitateľné písmo, nenápadné ladenie farieb, a neraz aj anonymný pôvod?"

Nebolo by namieste spolupracovať s prvotriednymi výrobníkmi pri návrhoch na etikety, obaly embaláž? Možno kdekoľvek na svete, okrem nás, nazvať, pomenovať jeden druh cigarety značkou Globus, akú užívalo deväť-násť storočie? Nevytvárajú aj tieto dôležité "malíčkosti" pocit žitia v kultúrnom prostredí, nie sú východiskom z anonymity výroby? Hovorí sa u nás veľa o hnutí za česť výrobní značky. Ale všimnite si, ako sa naše zá-vody pomenovali. Za česť skratky? Za česť liehoviny, ktorej vý-

robcom je kvasný a drożdžiaren-ský trst? Napokon za šest akcej značiek? Ktoré vytláčený sym-bol nehovorí nikomu nič, kde už etiketa, embaláž, reklama sú slovným i výtvarným nepodarkom?

Hovorí sa dnes veľa o nutnosti zvyšovania kvality našej výroby. Aj vkusná, kvalitná etiketa, aj dobrý, zabalený tovar vyho-vujúci a pekne upravený obal patrí k tomu.

Roli roky, kedy sme urputne bojovali proti Coca-Cole. Nikto ju nepil, nikto ju nepoznal, ale bojovali sme proti nej zo všetkých síl. Coca-Cola je osvievajúci, príjemný nápoj. Ale to nie je tajomstvom jej obľuby v širom svete. Je pravda, že "Coca-Colu" rozšírila nákladná reklama, ale jej výsledkom je, že Coca-Cola sa stala svetovým pojmom.

Nehodno sa aj nad takými otázkami našej ekonomiky troška zamyslieť?"

rodina a naše prvorodená je vy-stavena češtině od táty, němčině od mámy, angličtině z televízie a štekání psa. Až dosud její slovník ovlápal zmeti zvuků, které ani při velké obrazotvornosti nemohly být rozuzleny a já zase nejsem takovým nekritickým rodičem. abych v každém "aaguu" slyšel inteligentní prohlášení ná-zoru dítěte na politickou situaci. Po pravdě řečeno (vidíš léto, ne-donutíš mne abych zakryl sku-tečnost až je jak je bolestnou) — po pravdě tedy řečeno její řeč se ve všech řeči na ni mluvených po-dobá nejvíce psově. Tím ovšem větším je důvod začít jí ukazovat cestu vyššího vzdělání.

Začalo to soustavným opako-váním "fekni tata", při čemž prst při slově tata jsem zabořil do svých prsou. Ono totiž není nakonec uměním vynutit si opa-kování nějakého zvuku z dět-ských rtů, které ze sebe chrlí tak jako tak nejrůznější kombinace samohlásek a souhlásek, ale do-sáhnout ztotožnění zvuku s tím kterým přednětem, v tomto pří-padě se mnou. Chtěl jsem získat absolutní jistotu, že když nako-nec řekne "tata", řekne to při spatření mne a ne třeba televíze. Sypal jsem tedy na ni "fekni ta-ta" s tvrdohlavostí člověka pov-znášejícího se k vyšším obzo-rům, navzdory létu. Měla z to-ho náramnou legraci a docela in-teligentně kloubila souhlásky ve zřetelné "rrrrrr" — a "prrrr" — a

CO PÍŠÍ JINÍ:

LÁZNĚ ČSSR

Jak každý ví, lázně jsou proto, aby léčily neduhy těla. Za starých dobších časů se něco vyléčilo v Karlových Varech, něco v "Mar-jenkách", něco jiného ve Františkově Lázních a ještě něco ji-ného v Luhačovicích.

Když se člověk držel v Mari-ánských Lázních koupeli a pra-menné vody a držel nočních podniků, cítil se po několika tý-dnech fyzicky osvěžen. Jeho tě-lečná schránka byla v lepším po-řádku, než před zahájením lázeň-ské kúry.

Jsou však také jiné než tělesné choroby, choroby, jímž nepomůže žádný lék, žádná lázeň a žádný skalpel.

Stesk po domově se může stát takovou chorobou. Muže být, jako každý silný cit, inspirací, která vede k velkým věcem.

Může se však také stát mlyn-ským kamenem, poutem, jež vá-že ruce i nohy a zabráňuje lidem v našem postavení žít normálním životem.

Člověk, stížený akutním stes-kem po domově, žije neskutečný život, protože žije v minulosti. Všechno kolem něho je přechod-ný stav, za nímž už zítra nebo po-zíří čeká opravdový život zapad-lé minulosti, přesně tak, jak ho kdysi za sebou z donucení zane-chal.

A jsou v tom životě všechny věci, které měl rád, a nic z toho, co rád neměl. Jsou tam nejkrás-nější místa na světě, nejkrásněj-ší, protože se k nim poji vzpomín-ky z mládí. Jsou tam přátelé a příbuzní, rodiče a bratři, lásky a

robcem je kvasný a droždíaren-ský trst? Napokon za šest akcej značiek? Ktoré vytláčený sym-bol nehovorí nikomu nič, kde už etiketa, embaláž, reklama sú slovným i výtvarným nepodarkom?

Jsou sluchové jenom tenkrát, uvědomíme-li si, že existují dvě úplně rozdílné soupravy, dvě úplně rozdílné stupnice faktů — jednu pro nás a jednu pro lidi doma.

Pro ptáka v zajetí znamená větší klec velké zlepšení. Pro ptáka z lesa zůstane klec klecí.

Musíme vzít na vědomí obě skutečnosti. V očích člověka, kte-rý žil šestnáct let svobodně na Západě, jsou poměry v dnešním Československu nesnesitelné a nesnesitelné budou asi i za dal-ších deset let.

V očích člověka, který česko-slovenskou klec nikdy neopustil, jsou dnešní poměry snesitelnější než věčejší a budou ještě snesit-elnější zítra.

Popení kterékoli z těch sku-tečností neprospěje ani ptákům v lese ani ptákům v kleci.

"Hlas Domova" Melbourne, 29. 6. 64.

STATISTICKÉ UKAZOVATELE V ČESKOSLOVENSKU

Bratislavská Pravda:

I napriek tomu, že naša krajina je v počte lekárov v porov-naní s počtom obyvateľov pra-ticky už na druhom mieste vo svete, ambulancie máme preplne-né a na niektoré vyšetrenia musí pacient čakať niekoľko týždňov. Dokonca i v samotnej Bra-tislave, kde je sieť lekárov naj-hustejšia, sa s takýmto problé-mom zápasí. Faktom zostáva, že lekári sú prácou preťažení, no na druhej strane rastie — a v mno-hých prípadoch celkom opod-statnené — určitá nespokojnosť a nervozita pacientov. Niekedy sa zdá, akoby tu bol nejaký začará-vaný kruh, v ktorom sa práca zdravotníkov akosi podivne strieľa.

O lekároch sa hovorí žartom, ale i vážne — ako o najdrah-šej administratívnej sile, ktorú náš štát platí. Pacient si už leká-ra ani inak nevie predstaviť ako fajfiera a perom vrake. Zatiaľ aj najsubtilnejšie vzťahy a my-slienkové pochody medzi leká-rom a pacientom ohraňuje plán. Lekári majú svoje štatistické u-kazovatele, ktoré sú povinní plniť a podľa ktorých sa ich práca ho-dnotí a posudzuje.

Hovoríme však konkrétne: v nemocnici na infekčnom oddelení je — povedzme — 50 postelí. Stanovený plán štatistických u-kazovateľov vyzerá zhruba asi takto: za mesiac toto oddelenie musí prijať 25 nových pacientov, ich priemerný ošetrovací čas má byť 36 dní, celkový počet ošetro-vacích dní má byť 1399 (tzn. 13,99 kódeň), ohľadnosť sa má plniť na 90,3 percenta, ambulantných vy-šetrení a ošetrovaní má toto odde-lenie dosiahnuť za mesiac 49. Aby plán bol úplný — je tu i ko-lonka o počte zomrelých za me-siac. Na šťastie vyjadrená len pís-menom X... Ďalší problém, kto-rý znepokojuje lekárov, je otázka tzv. šetrenia a znižovania nákladov na liebu. Logika vecí je ta-ká, že každá lieba medicínsky exaktne zdôvodnená je vlastne najlacnejšia. Pacient sa najúspor-nejšie lieči vtedy, keď lieba pri-amočiara, najkratšou cestou sme-ruje k jeho vyzdraveniu alebo do-siahnutiu optimálneho možného zdravia.

Rozhodne treba odsúdiť také postupy, ak sa liekmi šetrí za takú cenu, že u nedôsledne doliečené-ho chronika dôjde k recidíve choroby a prípadnému jej rozší-reniu na ďalších ľudí. V skutoč-nosti sa potom náklady na lie-bu tohto prípadu zvyšujú na nie-kolkonásobok!

LETNÍ

Léto je neúprosné ve svém vli-vu na slabé lidské stránky. Pod-pichuje je takovou měrou, že člověk je v létě spíše ochoten propadnout jim než kdykoliv jindy v rozmezí roku. Obvykle v létě se rozvádí, se zasnubuje, se žení, začíná války, holduje alko-holu, opouští práci, podléhá len-osti, kazí si žaludek, neplatí úč-ty. Vědci, věnující se zkoumání lidských reakcí a akcí by si měli povšimnout této tendence. Snad by se mohla najít nějaká medi-cína, která by vlivy léta kontro-lovala, pro budoucí blaho světa.

Zatím jsem si této skutečnosti povšiml já. A jelikož jsem duše pováblivá, rozhodl jsem se reago-vat na nebezpečnou výzvu léta silnou oposicí mysli a intelektu, shrnulou na jedno slovo. Ne-podlehnuť! Nepodlehnuť kos-mickému záření, tepelným vlnám nebo koho čerta to vůbec léto používá ke svým nekalým vlivům. Nebrát si dovolenou, přemýšlet intenzivněji, pracovat více, a hlavně — ovlivňovat okolí k zis-kání lepší sebekontroly a k pro-pagování duševního vznesu k čis-tým, zářným obzorům.

Mé okolí začíná ovšem manžel-kou. A pak je zde ještě půtroční dcera a sousedův pes. Ostatní bezprostřední sousedství podlehlo dávno vlivům léta na slabosti lidské a odjelo na dovolenou. Manželka, jinak osoba dospělá a

pevná a po pravdě řečeno dosti tolerantní k mým různým nápa-dům, resolutně a v začátku od-mítla jakékoliv povznášení k zářným nebo jiným obzorům. Jsem přesvědčen, že její nepo-chopení bylo spíše formou pro-testu za zhazování dovolené, na kterou počítala, než absolutním nesouhlasem s mými názory. V každém případě dovolila tím lé-tu napadnout i svým neblaho-dárným vlivem a k zásadnímu ne-chápání mého boje proti slabos-tem přidala menší podráždění no-hou ve formě letního vaření. Let-ní vaření je náhražková kuchyň, které se ale dnes nechci pohnout protože by mně příliš pohnula žluči a odvedla od původního ná-mětu.

Odpočítáme-li sousedovic psa jako stvoření nereagující, zbyla z mého bezprostředního okolí pou-ze moje dcera. Nemusím vám povídat, že moje dcera je na svůj věk nadmíru inteligentní, chápá-vá, bystrá, čiperná. Po mámě zase zdědila modré oči. A důchmí-durch nezkažená. Rozhodl jsem se, že z ní udělám kompletní osmý div světa tím, že ji navzdory let-ním zářím, které ji dosud za-hrnovalo lenivostí projevující se věčným spaním, naučím srozu-mitelně a inteligentně říkat tá-ta. Pěkně a jasně a s citem a česky říkat táta. Zdůrazňuji čes-ky, protože jsme kosmopolitní

po několika dnech v pokročilé již "rrrrr-". Mé naděje rostly. Stej-nou měrou klesala ale nálada mé dobré ženy. Sledovala moji snahu s nepřátelským skepticismem, a jistě nejsem dalek pravdy, když se domnívám, že její nepřátelství hlavně vyvěralo z mého neortho-doxního směru, naučit dítě říkat dříve tata než mama. Dokonce jsem ji jednou přistihl při sabo-tážním procesu, když tiše a jem-ně šeptala decti při ranním krme-ní "say mama". Řekl jsem jí ihned ovšem, že je to bídný trik, který přemýšlející člověk musí s po-vyšším odmítnout, ale naučil jsem se při poslouchání jejího tichého a něžného hlasu faktu, že zabarvení hlasové musí mít svůj význam, protože naše dcera o-kamžitě přišla nebezpečně blízko ke zradě, když ze sebe začala sypat něco jak "bambau". Od té chvíle mě "fekni tata" nabylo ji-ného tónu, pevného, ale laskavé-ho, hlubokého, ale ujišťujícího, sametového ale naznačujícího ne-strpení odporu.

A pak to řekla! Řekla to po dlouhých a dlouhých dnech, kdy horké léto a duševní vypětí a let-ní vaření, stávající se jednodu-ším a jednodušším, dělalo se mne člověka nervosního, popudlivého, netrpělivého. Vyběhlo to z ní při večerní lekcí, kdy mi hlava klesla únavou na kolena, za přítomnos-ti — co čert nechtěl! — mé ma-nželky. Já to zřetelně slyšel! "ata-tatat!" řekla to jednou, zamrkala

nad svým výrobkem, povážila zvuk a znění kombinace a s nad-šením se na něj vrhla znovu. S ú-lasitým jásotem! "atatatatat!" Zářil jsem jako vánoční stromek. Pokud jsem se nepodíval na moji drahon polovičku. Necháplala co do mne vjelo, povídala lakonicky. Vždyť naše zlato řeklo pouze "ata ata atat," kde prý v tom vi-dím tata?

V takových situacích se asi rozhodují rozvody. Vznikají do-mácí bouře. Bortí se stříbrné zá-mky lásky a trati se sliby slíbené u oltářů! Hromoval jsem proti malichernosti! Vždyť je možné, že klidně jen šeptla to prvé "t", a i kdyby ne, fonetický a konečně i gramatický kořen slova ze sebe dostala! Je třeba jen čistoty du-še a ochoty porozumět! Tu ovšem má žena nemá! Jak mi moh-la? Ještě dnes nám nemohou její lidé zapomenout, že jsme se od Rakonsko-Uherska odtrhli.

Venku táhly letní noci mrazy. Dcera usnula, věnuje poslední o-kamžiky bdění variacím slova "grrr." Po hodinovém mlčení řekla manželka do tmy. "Turecky se řekne táta ata. Víš, Ataturk — otec Turek". Pravda, moje paní mluví turecky, pámbu vi-proč, ale mluví.

Poskočilo mi srdce! Teď i dcera! Modré oči a turečtinu má tedy po mámě, dobrá.

Druhý den jsme odjeli na do-volenou.

AVE

NITRA

Jedním z nejhezčích úseků mé cesty po staré vlasti, bylo zastavení se v Nitre.

Staroslavná Nitra, upoutá návštěvníka svým zvláštním významem a posláním, které přesahují daleko rámec města a okolí a sahají svoji historií až k Pribinovi, Svatoplukovi, k vzniku Velkomoravské říše, a zavedení prvního slovanského písma.

Nitra, která je slovenským básníkem navývána "Slovanská máti" si uchovala tento titul i dnes při důležitém mezníku dějin slovanstva, při 1.100 výročí příchodu byzantské misie do Velkomoravské říše. Až sem do kolébky dějin slovenského národa sahají i dějiny Nitry, o čem právě v poslední době se nachází svědectví archeologických nálezů.

Nitra byla a je symbolem národního uvědomění Slováků v boji za národní osvobození a symbolem bratrského svazku národů slovenského, Moravy a Čechů.

Výstavba města kolem hradu se rozvíjela kolem 1225., sírotčincem, celou obytnou kolonii domků poštovních zaměstnanců, dostala se jí Živnostenský dům, Národní a rolnický dům, moderní budovu Nitranské všeobecné banky, v roce 1931 krásné budovy pošty.

Mezi dvacátým a třicátým rokem došlo v Nitre k nebyvalému rozmachu školství a kultury všeobecně.

Městská škola, obchodní akademie, Státní gymnasium, hudební škola, učitelství ústav, hospodářská škola, Státní museum, divadlo župní a městský archiv, knihovny, kino, tělocvična a různé spolky a místnosti.

Dnes má Nitra vysokou zemědělskou fakultu. Takto se Nitra postupem zadala k předním kulturním městům na Moravě a v Čechách.

Obyvatelstvo Nitry, které se zabývá převážně zemědělstvím dostalo se mu za Masarykovy republiky rozličného průmyslu jako: továrny na hospodářské stroje, železářnu, dva pivovary a sladovny, plynárnu, továrnu na

azbestocementovou krytinu, továrnu na cigaretové dutinky, škrobárnu, síhehu, slévárnu, dva velké mlýny. Toto vše dávalo nitranským pracovním vrstvám tolik chleba a důstojnou životní úroveň, jak jen může poskytovat demokratické zřízení země.

Bohatá produkce vysoko kvalitních hospodářských plodin, jako pšenice, sladového ječmene, cukrové řepy, kukuřice, kvalitních brožů, tabáku atd., si vynutila u soukromopodnikatelů zakládat závody potravinářského průmyslu.

V roce 1933 prožívala Nitra celostátní Pribinovy oslavy. Tehdejší Ludácká strana, jak dokazuje fakta, zneužívala příležitosti Pribinových oslav a zneuctila symbol staroslavné Nitry na boj proti Československé republice a na vyvolávání národních rozbrojů mezi Slovaky a Čechy.

V tomto roce 1964 probíhala v Nitre výstava "VELKÁ MORAVA" dokument o prvním společném státě našich předků, českého a slovenského národa, uspořádána u příležitosti 1.100 výročí příchodu slovanských bratří Konstantina a Metoděje, jako významných zakladatelů evropské vzdělanosti a zakladatelů slovenské písemné kultury, která už před 1.100 lety pomáhala předkům našich bratrských národů — Slováků a Čechů — v zápase o národní samostatnost a nezávislost společného a prvního slovenského státu — VELKÁ MORAVA, proti rozpínavosti našich sousedů.

Tak jako v minulosti, tak i dnes možno pozorovat, že Nitra centrem kulturního života pro celé okolí.

Podle sčítání lidu z roku 1961 žije v Nitre více jak 33.000 lidí a předpokládá se, že v roce 1980 dosáhne 75.000 obyvatel.

Nitra svoji polohou a historií láká mnoho turistů, vábí jich především historické budovy, archeologické nálezy a krásná panorama, která se otevírá vašim očím, když vstoupíte do výše 587 m nad mořem, na krásný hrad.

a.n

STOJÍ ZA PŘEČTENÍ

Vydáván české knihy v zahraničí není rozhodně žádný výnosný obchod a obvykle každá publikace skončí prodelem, zaviněným nedostatečným zájmem čtenářů. Přesto, čas od času vyjde hodnotná kniha a proto myslím, že by takovou událost měli příslušníci našeho národa žijící mimo Československo podpořit zakoupením alespoň jednoho výtisku a pomocí tak k udržení čes. literatury v zahraničí. New Yorkské nakladatelství Universum Press (149 Wooster Str. New York 12) má jistě nesmírnou zásluhu na tom, že dosti pravidelně vychází české knihy známých autorů a to ve velmi hezké a vskutku profesionální grafické úpravě. Letošního léta vyšla v jmenovaném nakladatelství velmi zajímavá kniha, českého žurnalisty V.N. Dubna, nazvaná: "Ledý se hnuly"...

Je to pečlivá analýza historického roku 1963 v Československu, roku kdy se opravdu ledy hnuly a kdy začala s osmiletým zpožděním destalinizace. Duben v chronologickém pořadí znamená čtenářům se vzrušujícími událostmi, které začaly na jaře loňského roku a které pokračují do dnešních dnů. Kniha má nesmírnou cenu zvláště pro ty čtenáře, kteří pro nedostatek času a příležitosti nemohou podrobně sledovat události v Československu. Je to přehled výstupů čs. revizionistů na spisovatelských sjezdech, v novinách a literatuře, jakož i protiaktce stalinistických dogmatiků, kteří se pokoušeli a pokouší tento obrodiný proces zastavit. Dubnová kniha stojí za přečtení a její cena \$ 2 jistě není přehnaná, uvážíme-li režii s jakou je vydání takové knihy spojeno. Proto doufáme, že si ji zakoupí velký počet čtenářů, kteří svým zájmem a podporou zajistí další vydávání

českých a slovenských knih v zahraničí. Kromě této zásluhy, přibude jim do české knihovny, která by měla být přechodem každého krajana a exulanta, opravdu hodnotná kniha.

M. Zvára

VÝVOZ A DOVOZ
DÁRKOVÝCH ZÁSILEK

O vývozu a dovozu dáreků platí dnes v Československu tato pravidla:

Do ciziny je možno posílat listovní zásilky do 100 Kčs bez vývozního povolení. Do Sovětského svazu, Bulharska, NDR a Maďarska se tato hranice zvyšuje až na 300 Kčs. Naproti tomu je od 1. dubna 1964 nepřipustné posílat obnošené šatstvo jako dárkovou zásilku. Je zjednodušeno i celní odbavování čs. občanů, kteří odjíždějí do ciziny. Nové předpisy jim např. dovolují vyvézt do zahraničí prokazatelné dárkové předměty příbuzným a známým v hodnotě 300 Kčs. Při dovozu byla rovněž stanovena hranice 300 Kčs na osobu. Ruší se tím dosavadní nařízení, že čs. turista si mohl přivést z cizí země zboží v částce, která nepřesahuje polovinu kapesného.

J.Č.

PROCK INSURANCE AGENCY

14 Conrad Avenue
Toronto 4
Tel. 537-2631

AUTO - POZAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

Kolem immigrace

Dne 14. srpna promluvil v kanadském parlamentu ministr občanstva a immigrace Hon. René Tremblay. Svým projevem uvedl odhad rozpočtu svého ministerstva na běžný rok. Prohlásil m.j., že jeho cílem je urychlovat nábor imigrantů, kteří mají odborné znalosti nebo vzdělání či kvalifikaci se jinak ve všech zemích světa, odkud je emigrace do Kanady možná. Kanadská vláda učinila v této souvislosti tyto kroky: vytvořila mezi-ministerské komitě odborníků, kteří rozumní otázkám hospodářským, pracovním a sociálním. Tito budou poradním sborem vlády a zodpovědní za odhad, kolik přistěhovalců je Kanada schopna přijmout v tom kterém roce. Ministerstvo podniká rozsáhlou náborovou kampaň v zámoří, zejména v Evropě. Sít kanadských imigračních úředníků v cizích zemích byla posílána a dlouhodobým cílem je najít pokud možno nejlepší úředníky pro službu v zámoří. Také reorganizace všech služeb ministerstva v Kanadě se provádí urychleně, zvláště v oblasti přijetí nově přichozích v místech, kde se chtějí usadit.

Ministr imigrace oznámil také parlamentu, že zamýšlí navštívit kanceláře svého ministerstva v Evropě a projednat nábor přistěhovalců do Kanady s jednotlivými vládami v naději, že se dosáhne lepšího porozumění na obou stranách.

Druhým základním pilířem imigračního programu vlády je umožnění sjednocení rodin a přejezdu uprchlíků, dnes hlavně z Jugoslaviie. Osoby žijící v Kanadě jako imigranti mohou poskytnout záruku svým příbuzným v zámoří, ovšem daleko větší váhu má žádost v tom případě, když žadatel má kanadské občanství. Ministerstvo bylo v minulosti kritizováno, že žádosti se zárukou se pro jednání poměrně pomalu. V úvahu se ovšem musí brát okolnost, že takových žádostí je značný počet. V každém případě však ministr imigrace uštel parlament, že se podniká už se snaze urychlit projednávání takových případů a jako příklad uvedl, že dříve trvalo vyřízení žádosti se zárukou v Hong-Kongu až devět měsíců, dnes to trvá jen tři měsíce. Zajišťování poznatků pokud se týče osob nacházejících se v Hong-Kongu je skutečností, že nejde o politické uprchlíky v pravém slova smyslu; drtivá většina nepřichází z Rudé Číny z odporu proti komunismu, ale za větším krajem chleba. Toho důkazem je zjištění britských úřadů v Hong-Kongu, že jakmile nově přichází dostanou povolení k pobytu na tomto území, bez meškání v deseti tisících se vracejí na návštěvu příbuzných na čínské pevnině, bez obav, že budou komunistickým režimem pronásledováni.

V parlamentní diskusi promluvil několik poslanců a žádalo ministra imigrace o objasnění některých bodů jeho projevu. Někteří z poslanců měli věcné dotazy, z nichž nejzajímavějším byl návrh, aby se Kanada pokusila o vytvoření náborových imigračních úřadů také v zemích za Železnou oponou.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

V červenci zemiřel v Torontě náhle redaktor maďarského literárního měsíčníku "Képes Világhírado", p. Silvassy. Litevský list "Teviskės Žiburiai" vzpomínal minulý týden dvoutletého výročí odchodu redaktora dr. Šapoky.

V polovině října t. r. vystoupí v torontské Massey Hall slavná španělská sopranistka Victoria de los Angeles. Pražský komorní orchestr čítající 36 členů přijede do Toronta 18. března příštího roku.

V neděli 23. 8. od 2.30 hod. odp. vyhrává v High Parku hudební soubor 411. perutě Královského kanadského letectva. V Kew Gardens má proměnný koncert soubor posádky lodi York.

ZAVÍRÁME

Den byl krásný a ptáci švitořili ve větvích.

V TRINITY PARKU po našich ani pach.

To jsou v hlavním stanu zavazňelo mi v uších a to pravi, pravdě jsi na stopě.

Povídám si půjdeš taky — plavej vpřed — tvůj je svět.

Neskrutná žízeň se mi vehnala na jazyk a hlad slyšet zdravé názory na život, mne upoutal do celá.

Zahnu za roh, vpadnul tam a skutečně naše skupina je čestně zastoupena.

Hrome — to je jiná společnost. Žádné hádky jako v jiných spolcích, názory se vyměňují ve formě slušné diskuse.

Zrouna povídá VĚNA: "Jsou dva druhy lidí — dobří — a zlí. Zlí lidé jsou ti, co nás nesnesou." To je přece konstruktivní vysvětlení — ne?

A kluci — jenom necpěte prachy do doktorů — to vám říká!

Mě chtělo zničeho nic nahulákat nemoc, ale já s ním vyběh.

Cítím jsem se šoufl, je pravda, tož mne napadlo — běž k doktorovi — vždyť je taky sportovec.

A on hned to na mne šije, povídá — VĚNO — ty piješ — dýcháš nepravdivě.

No — to víte — že na mne je krátké. Já mu nato — ale zato piju pravidelně. — A tím jsem ho usadil.

Debata pokračuje dále dle historických skutečností.

Dnes andělé nelitají, to už ví i stará Blažková.

Potřebujeme nějaký nový ideál — nějakou novou cestu.

I když stárneme, hranice dělitelné mluví pro nás.

Věna Havířů:

ŘEČENO PO LOPATĚ

Bez kultu to hoit nejde
Ačkoliv komunistický režim Antonína Novotného, není ještě ani z daleka očištěn od zločinného nánosů kultu Stalina a Gotta Waldova, už začíná tvořit nové kult, anebo chcete-li "kultik", Nikity Chruščeva. Ku Chruščevově sedmdesátce uveřejnilo Rudé Právo dlouhé a patolizalické blahopřání a současně i fotografie a zprávu o tom jak Novotný předal v Moskvě sovětskému diktátoru, nejvyšší československé vyznamenání "řád Biliho lva I. třídy s řetězem".

Rozumí se, že se o tom doma debatovalo. "Za co jsme Chruščevovi ten řád vlastně dali?" — ptal se nevině dělník ve Škodovce. — Chvilku bylo nevlidné ticho. — "No, přece za to, že drží Novotného, to bys snad ty troubo mohl vědět" — odbyl zvědavce parták Mudrák. — "No jo, ale proč se řetězem" — byla další otázka. To už bylo pro Mudráka trochu moc a odešel: "Aby ten hladový český lev nemohl to panstvo v Krenilu sežrat."

Sotvaže se trochu utišila vlna škodolibého smíchu, vniřil se do toho dilenský komunistický poskok, dosazený do dílny, aby "zvýšoval pracovní morálku". Protože sám ku pořádku práce nikdy neudělal, dostal přezdívku soudruh Ulejvka. "Ale soudruzi" — povídal úlisně, "to přece není nic k smíchu, náš dělnický prezident dal ten řád Chruščevovi, aby mu pomohl v té koexistenci s kapitalistickými imperialistami, když teď od nich potřebujeme obilí, lanojivo a všechny možný jiné věci, kterých kapitalistický stát má nadbytek a komunistický nedostatek. A mimo to von náš prezident, chtěl tím řádem Chruščeva potěšit a současně dopálit to ho činského neřáda Maotsetunga a v tom musíme za Novotným stát". — "Ale, s tímle můžeš jít někam" — zamručel Mudrák. Tím byla toho dne v píseňské Škodovce skončena debata o řádech i neřádech i debata o zárodech kultiky Nikity Chruščeva.

Nad talířem dršťkové polévky

Nová cenová "úprava" v restauracích a jídelnách postihla zejména dělnictvo. Cena dršťkové polévky byla ku příkladu z jedné koruny na korunu čtyřicet. A dršťek je v ní méně! — "Co pak máme dršťek tak málo?" — ptali se nespokojení dělníci. "Ale, kde pak, dršťek máme v komunistických režimech dost a dost, ale ty se zatím "perout" mezi Pekingem a Moskvou".

Máme vysoký intelekt a hluboký ponor a to přece stojí za všechny prachy. Sladkochvilnice a podobné demagogie odmítáme. Za půl hodiny zavíráme — o známce pingl.

Co to kecá? To je blbost.

Vždyť je ještě den v plném šeru a už nás ženou větrat hlavy?

No — teď to teda roztočíme.

Vrchní dvacet dráhtů — já to kluci zatáhnu.

Přišla rychle poslední minuta a personál začal obracet naše židle.

Sotva se vyhrnec na ulici — zrouna chlupatejm ro ruky.

Zavíráme — zní mi znova v uších a než se člověk probere — už je zase v bání.

Jáká to demokracie?

Tam uvnitř nás do pití kvaltují a když nás vyhodí, už na nás čekají chlupatí, aby nás odřeli o poslední centu. To, že mají být občanů přátelé?

No rohu ulice se zbytek rozprášených sešel opět do hloučku ve velkém rozhořčení.

Je třeba něco proti tomu dělat!

VĚNA opět nachází řešení: "Kluci — musíme uznat, že v této zemi není jiného východiska — než vás vyčihnout za čim jít a čemu třeba vyhnout."

To — co dosavad děláme — to je přece idiotstvo.

Naco mám doma televizi, píva si mohu vypít kolik chci a na čase mne nikdo neomezuje.

A když se chceme sejít, máme k tomu účelu naše prostředí kde přispíváme jen na naše.

S našimi inteligenci a vědomostmi překonáme i tento problém — ZAVÍRÁME!

Jan Kalta

PŘÍPRAVY NA III. SJEZD ČS. SPORTOVČŮ V ZAHRANIČÍ

Již příští měsíc bude město Cleveland svědkem mimořádné sportovní události. Svaz čs. sportovců v zahraničí, spolu s přípravným výborem v Clevelandě, pořádá ve dnech 5—7 září III. Sjezd čs. sportovců v zahraničí.

Některé lidi sice sjezdům a konvencím mnoho nepřejí. Říkájí, že sjezdy jsou jenom důvodem k napití anebo ke vzpomínání na zašlou slávu.

V našem případě však tomu tak není. Hlavním důvodem našeho III. Sjezdu čs. sportovců v zahraničí je: soustředění v přátelských utkáních na poli sportovním, sjednocení sportovců v zahraničí a jejich přátel a povznesení přátelského a sportovního ducha.

A pokud jde o vzpomínání, vzpomínat budou jen ti starší a elavější sportovci. My, kteří jsme se proslavili tím, že jsme se ničím neproslavili, nanejvýše hájili barvy rodného městečka v první třídě nebo divisi, budeme jen naslouchat veselému vyprávění populárního čs. sportovce Pepika Malečka nebo jiných starších borců.

A jelikož čs. sportovci v zahraničí nejsou separatisti, turnaje se mohou zúčastnit nejenom čs. sportovci v zahraničí, ale také všichni sportovci československé ho původu.

Neděláme ani rozdíl mezi příslušníky Sokola, Orla a Dělnických tělocvičných jednot. Všichni jsou stejně zvaní, aby se zúčastnili III. Sjezdu čs. sportovců v Clevelandě.

Sjezd, stejně jako společenský večer, "Večer v Praze", přátelské závodění a závěrečný "Tanec vítězů", bude jistě významnou událostí, která utuží přátelství mezi sportovci a příslušníky naší krajské větve a která shromáždí všechny příslušníky československého původu bez rozdílu.

V rámci sjezdu bude uspořádána výřazovací soutěž v kopané, volejballu, tenisu, ping-pongu, soutěž pro jednotlivce v golfu a také závody v běhu pro mládež.

Sokolovna Tyrš, na vých. 131. ulici, bude místem kde bude III. Sjezd zahájen. Zahájení soutěží bude v sobotu 5. září v 10 hod. dopoledne. Volejball a ping-pong se bude hrát v Sokolovně Tyrš tenis v Garfield Hts. parku a golf na hřišti Seneca. Před zahájením soutěží, všichni sportovci se musí registrovat u vedoucího soutěže.

Vyvrcholení celého sjezdu budou finálová utkání v kopané na Odd Fellows Farmě, v Glenwillow, Ohio. Odd Fellows Farma, oblíbené výletní místo, bude v neděli 6. září dostaveníčkem všech krajanů nejenom z Clevelandu a okolí, ale také krajanů z New Yorku, Chicaga, Belcampu, Batavy a Toronta. Výborné občedy, které připraví Karel Fišer a štáb jeho spolupracovníků, dechová hudba Sokola Tyrš a finálový zápas v kopané o putovní pohár Jima Wolfa, jistě zpříjemní váš celodenní výlet.

Pohár věnoval bratr zesnulého sportovce, zakladatel rozhlasové společnosti WDOK a předseda přípravného výboru III. Sjezdu, Fred Wolf. Obhajovatelem poháru je Sparta Chicaga. Stejná Sparta Chicaga, jejíž barvy Jiminy Wolf mnoho roků tak úspěšně obhájoval.

A nakonec uvidíte, že jsme opravdu nezůstali jen při vzpomínání na "zašlou slávu". Připravili jsme i pro naši mládež soutěž, kde změní své síly a kde se kamarádským sportovním zápolním pobaví. Závody v běhu pro mládež budou v neděli 6. září v poločas finálového zápasu v kopané. Chlapci i dívky budou rozděleni do skupin od 9-12 let, od 13-15 a od 16-18 let. Vítězové skupin obdrží pěkný pohár. Rovněž všichni, kteří se umístí na druhém a třetím místě, dostanou ceny.

Vážení krajané, přijďte nás povzbudit v sobotu 5. září do

Sokolovny Tyrš, na tenisové hřiště v Garfield Hts. parku nebo na golfové hřiště Seneca. Nenechte si ujít také mimořádnou sportovní událost v neděli 6. září, na Odd Fellows Farmě, jedinečnou příležitost, kde se pobavíte jak vy, tak i vaše děti a vnuci.

Sportu zdar a na shledanou.

Luboš Hromádka

Jednatel přípravného výboru

ZPRÁVY Z ČESKOSLOVENSKA

★ Místo slíbených 38.000 výtisků hlavních amerických, britských, italských a rakouských novin a časopisů, jež měly být prodávány zahraničním turistům, začala četka vyrábět anglicky, francouzsky a německy informační přehledy. Západní turisté se ovšem čtečky za podobnou náhražku svobodného tisku poděkují.

★ ČTK a čs. tisk referují o newyorském vystoupení Laterny Magiky a Fialkovy pantomimy ne zcela objektivně a předstírají, že si nevšimli, že oba zájezdy neskončily bohužel zdaleka bezvýchradným úspěchem u obecnosti a u kritiky. Nebylo by daleko moudřejší přiznat si střízlivě pravdu a chyby a pokusit se jim přístě zabránit?

★ Bratislavská televize vysílala televizní film věnovaný životu a dílu Karola Šmídkeho, jednoho z organizátorů Slovenského národního povstání, který se stal obětí tažení proti buržoazním nacionalistům. Zaujalo "zejména vystoupení Laca Novomeského".

★ Velká sucha na východním Slovensku se projevila nepříznivě na úrodě zejména v košickém okrese. Všeobecně se kritizuje nedostatek zeleniny a ovoce a — jako každým rokem — se neustále všude objevují články o celých vagónech zeleniny, která hnilje, zatímco jinde spotřebitelé nemohou zeleninu vůbec dostat a "v Tatrách je zásobování zeleninou stejně špatné jako v zimních měsících".

★ Koncem prvního pololetí došlo k počtu televizních koncesí v Československu 1,794.000. Počet rozhlasových povolení začal klesat.

★ Československo udržuje obchodní styky s 18 africkými zeměmi, zejména se Sjednocenou arabskou republikou, Etiopií, Somálskem, Tuniskem, Ghanou, Mali a Guineou. V Československu studuje asi 1.200 afrických studentů, hlásí Rudé právo 6. srpna.

★ Pro orientaci cizinců-motoristů byla vydána přehledná mapa ČSSR s anglickým, francouzským nebo německým textem. Cena 4 Kčs.

★ V minulém roce došlo sice ke značnému snížení počtu potratů — píše časopis Demografie č. 3 — i za této situace končí však potratem téměř každé třetí těhotenství.

★ Do Československa dochází nyní denně 30.000 pohlednic z ciziny, zjistil čs. rozhlas 8. srpna. A konstatuje, že na rozdíl od dob, ne příliš nedávných, kdy "bylo nervovým otřesem dostat z ciziny dopis" dnes prý už "každý píše klidně a běžně a téměř nikdo nemá traskavý a nečitelný rukopis a nepíše gramatické chyby!" — FEC

ČS. FILMY VYZNAMENÁNY

Na mezinárodním filmovém festivalu v Lucernu získal čs. film Černý Petr I. zlatou cenu a čs. film Vysoká zeď II. stříbrnou.

Zdeněk Šelepka:

SVĚTOVÁ VÝSTAVA V NEW YORKU - FORDŮV PAVILON

Vstoupili jsme do pavilonu amerického Forda právě když za New Yorkem zapadalo slunce. Postupovali jsme ve frontě několika set lidí, ale nebylo to čekání — byl to stálý, pečlivě zorganizovaný pohyb hlavní rozundou mezi Fordovými auty a stroji, jak je obrovská společnost vyrábí po celém světě: po ležících chodnících kamsi vzhůru mezi nejstarší modely fordek postavenými ke komplexu zrcadel tak, aby člověk měl dojem, že skutečně vidí všechny nejstarší fordky, které byly vyrobeny: obrovské moře patnácti milionů aut, která kdysi uvedla Ameriku do motorizovaného pohybu, — a pak už k hlavnímu zázraku Fordova pavilonu, k pohádkově skutečné cestě časem, od nejdávnější minulosti až do budoucnosti.

Zástup lidí nejdříve prochází kolem orchestru, ale nejsou v něm hudebníci, jen nástroje. Mají poněkud neobvyklé tvary, ale hraji i když každý z nich byl vyroben pouze a jen z běžných součástek fordek — xylofon udělaný z listů automobilových per, buben z pravého brzdního bubnu a z potahového materiálu, harfa z těžších součástí rámu a se strunami z různých druhů hrdiných lanek...

A pak se už lidé dostávají na pohyblivý chodník, kolem něhož jedou několik metrů za sebou nejmodernější otevřené Fordky, bez řidičů, elektronicky řízené. Návštěvník přišel z pohyblivého chodníku nastupuje do jedoucího auta, jako kdyby stálo, a vydává se na patnáctiminutovou cestu do země Walta Disneyho.

Abyste věděli, kam jede, můžete si ve voze otevřít radio a slyší svého neviditelného průvodce v jednom ze čtyř jazyků, který si zvolí knoflíkem, anglicky, francouzsky, německy nebo španělsky.

Sto třicet osm těch aut každý den dvanáct hodin nepřetržitě projíždí svou kilometrovou trá-

hu uvnitř Fordova pavilonu. Nejdříve za skleněným průčelím s rozhledem na velkou část výstaviště, pak do tmavého tunelu, ve kterém vystřelují v nepatrných zlomcích vteřin podivná světla a člověk jaksi ztrácí pojem rychlosti i času, místo auta jako by seděl v neslutném stroji a nahlížel do světa, který není.

Z par a mlh se noří svět Walt Disneyho a dávných a dávných časů. Mezi realistickými skalami a ze skutečných bahništních vystupují dinosauři v prakticky životní velikosti, pohybují se, polykají trávu a bojují, a není to jen křehovitý, mechanický pohyb loutek. Jakási nová metoda ultrazvuků a elektronických impulsů, na které Disneyho laboratoře pracovaly několik let, dává pohybům život...

Ostatní auta před sebou člověk jaksi nevnímá. Projíždí obdoby dávné historie, mezi výbuchy sopek, zánikem dinosaurů a nástupem člověka, i on je tam u své jeskyně a rovněž v přirozeném pohybu, a návštěvník sleduje jeho vývoj až k velké době, kdy lidská ruka vynalezla kolo...

A pak znovu temnota, znovu blesková světla, pojem času a pohybu se opět ztrácí, přítomnost je vynechána a vozy vjíždějí do období, které ještě není...

Vesmírné město budoucnosti je rovněž dílem Disneyho. Mezi abstraktními a často jen světelnými stožáry a věžemi auta jedou jako by letěla v nesmírné výši a nesmírnou rychlostí, hvězdy jsou v travě ohloze kdesi vysoko i hluboko dole a v dálce je vidět let zářících raket, jak se vnoří ze tmy, tiše prolétnou a opět zmizí v dálce...

A do toho pak přichází výzva ze zvukového systému, aby se návštěvník připravil vystoupit a podíval se na svět, kde se včerejšek potkává se zítřkem.

Robert VLACH:

KAM DOVEDU TĚ

Kam dovedu tě, v která léta?

Až budeš sama již, zaplanou v lampě naše léta nad šerý přísvit tvého světa, když o ně zavadiš?

Zem tvého dětství, sívá, matná, v sen se ti rozdrobí. Krajina vábná, sívá, matná, zvolna se zvrátí do abstraktna a s ní i podoby.

Zůstanu v ní a ty se vzdálíš, kam srdce přálo si. Dají ti jednou, až se vzdálíš, má slova dávno přeznělá již odpověď na cosi?

Voda zjeví, cos na ni psala, a kohout zapře tě. Svěříš mi v srdci, moje malá, i žal, který bys nepřiznala nikomu na světě?

Kam až tě jednou doprovodím? Kde je mi zůstat zpět? Budu moc, až tě doprovodím, dál chránit bílé plachty lodím připlouvajících let?

★ Z kouzelné knížky Roberta Vlacha "Princezna", věnované jeho dceři a vydané v knižnici "Sklizeň svobodné tvorby".

NEKOLIK PRAŽSKÝCH ANEKDOT

— Kolik je v Československu lidí jménem Novotný? — To tedy nevím. — O jednoho víc než je třeba.

— Naorganizované průvany obvykle neodstraňují dusno. (Plamen, červen 1964) — FEC

— Na obhajobu své minulosti byl schopen zmínit dějiny. (Plamen, červen 1964).

STÁLE SE HLEDÁJÍ DÁRCI KRVE

Fialkova pantomima v New Yorku

Byla přijata poměrně příznivě newyorskou kritikou po svém vystoupení v novém Lincoln Centru. Pražský rozhlas uspořádal před odjezdem souboru do USA interview s vedoucími zájezdu, kteří mu 28. července nastílní program svého zájezdu na americký kontinent: "Budeme hrát v Novém Yorku čtrnáct dní, potom odjíždíme do Montrealu v Kanadě, kde hrajeme na divadelním festivalu, pak přelétáváme do Bogoty, potom do Caracasu, do Mexico City, odtud do Londýna, kde točíme televizní film a v polovině října se vracíme do Prahy."

STAŘEŠINA

Narodil se v době Julia Césara. Měří 250 "feetů". Žije v Californii. Dívá se na svět dvacet století a myslil si o nás asi všelicos. Ale přežil to. Až letos se zdálo, že jeho dny jsou sečteny. V jeho kmeni vypukl oheň, které se místní hasiči marně snažili zdo-lat. Na štěstí přišlo na pomoc letadlo a oheň byl konečně uhašen. A tak californský stařešina, nejstarší žijící strom na světě, s námi ještě chvíli pobude. Možná pár let, možná pár století...

J. Č.

FRANTIŠEK PLÁNIČKA ŠEDESÁTNÍKEM

Naišlavnější československý hrnkář, František Plánička, který poléta hájil barvy pražské SK Slávie se dožil šedesátky. Plánička sehrál 73 mezinárodních zápasů a byl kapitánem čs. národního mužstva na mistrovství světa v Itálii 1923, kde se jeho mužstvo probojovalo do finále.

VEŠKERÉ OPRAVY
chesterfieldů a čalounění,
dřeviny provede Vám

PAVEL ČERNÝ

ROZPOČTY ZDARMA

Volejte po 5 hod. večer
537-5592

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí veškerý Plumbing Heating, opravy a nové práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING COMPANY

Volejte LE 3-8396

LETADLEM

PRAGA - TORONTO

(pro vystěhovalce)

\$ 259.90

AIR & OCEAN

TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E.,

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,

Notář.

NOVÉ KOZICHY
NA MÍRU, PRE-
MODELOVÁNÍ
Zboží se zárukou
Odborné opravy
Frank Pech

238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8925

L. LUNSKÝ, OPTIK
Brohlíčky očí -
Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ

347. BAY STREET

Suite 210

Toronto 1

Tel.: EMpire 8-5536 - 927-1195

EVROPSKÁ LÉČARNA

posílá

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

Tel.: EMpire 8-1059

VÝNOSNÉ ULOŽENÍ
PENĚŽNÍCH ÚSPOR
DOMY obytvé a obchodní
TOVARNÍ OBJEKTY pronajímá

S. REDINA

Real Estate

723 DOVERCOURT RD., TORONTO 4.
LE 6-7898

V spotřebě piva jsme dnes první stát na světě, oznámila Mladá fronta 8. července a uvedla, že na hlavu nyní připadá 115 litrů, o 16 litrů více než v roce 1960. Na export jdou jen 2% výroby piva, uvádí list na adresu všech, kdo si dnes po celém československu a zejména na venskú stěžují, že se na ně z záplavy nedostalo.